

Munkabiztonság

1) 58/2013. (X. 11.) BM rendelete a kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátásának szakmai szabályairól szóló 63/2012. (XII. 11.) BM rendelet módosításáról

A kéményseprő-ipari közszolgáltatásról szóló 2012. évi XC. törvény *egyes épületekben kötelezővé teszi a szén-monoxid-érzékelők felszerelését.* Ilyen épület a bölcsőde, az óvoda, az iskola, a szálláshely és a kórház is, amennyiben a tüzelőberendezés a közösségi térben, vagy pedig a vele légtér-összeköttetésben lévő helyiségekben van.

Az olyan új épület – amelyben nyitott égésterű tüzelőberendezés üzemel –, csak akkor kaphat használatbavételi engedélyt, ha – a jogszabályban meghatározott műszaki követelményeknek megfelelő – szén-monoxid-érzékelő berendezést helyeznek el benne.

A 169. sz. Magyar Közlönyben megjelent 58/2013. (X. 11.) BM rendelet alapján *kéményseprőknek a kötelezően felszerelt érzékelőket ellenőrizniük kell. Amennyiben azok működése nem szabályos, akkor értesíteniük kell a tűzvédelmi hatóságot.*

Miután sem a kéményseprőknek – sem egyetlen hatóságnak – sincs információja arról, hogy konkrétan mely épületeknek kell október 15-től rendelkezniük szén-monoxid-érzékelőkkel, ezért a kémények évente esedékes ellenőrzése során a tulajdonosnak kell nyilatkoznia arról, hogy neki kötelező-e felszereltetni az érzékelőt.

2) 5/2013. (X. 14.) NGM rendelet az ipari alpinechnikai tevékenység biztonsági szabályzatáról szóló 11/2003. (IX. 12.) FMM rendelet módosításáról

Megjelent a 45/2013. (X. 14.) NGM rendelet az ipari alpinechnikai tevékenység biztonsági szabályzatáról szóló 11/2003. (IX. 12.) FMM rendelet módosításáról a Magyar Közlöny 2013. évi 170. számában.

Tartalom

Szerző: Kálmán László

A kézirat lezárásának dátuma:
2013. október 28.

Munkabiztonság

- 58/2013. (X. 11.) BM rendelethez a kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátásának szakmai szabályairól szóló 63/2012. (XII. 11.) BM rendelet módosításáról
- 5/2013. (X. 14.) NGM rendelet az ipari alpinechnikai tevékenység biztonsági szabályzatáról szóló 11/2003. (IX. 12.) FMM rendelet módosításáról
- A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet várható módosításáról
- Munkabalesetek alakulása 2013 I. félévben
- Még egyszer a kockázatterteléskelésről

Kitekintő

- Európai Munkavédelmi Hét 2013. október 21–25.
- A munkavédelem bevezetése az oktatásba – Az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) és a Napo-konzorcium
- Jogszabályok
- Szabványok

Egy munkabaleset tanulságai

Halálos állványmozgatás

Olvasóink kérdezték

Tisztelt Előfizetőnk!

Honlapunkon letölthető, szerkeszthető Word formátumú **iratmintákat talál!**

Honlapunk címe, melyen a szolgáltatás elérhető: www.forum-szaklapok.hu

Felhasználói név: **MVszaklap**

Jelszó: **munka771**

Munkavédelemmel kapcsolatos kérdéseit az alábbi e-mail címre várjuk:

olvasoikerdesek@forum-media.hu

A módosítások – a tevékenység végzéséhez kötelező szakképzés kivételével – november 13-án lépnek hatályba.

2016-tól kezdve csak ipari alpinista szakképzéssel rendelkező személy végezhet ipari alpinisták tevékenységét, tehát bő két év van arra, hogy a jelenleg csak tanfolyami képzettséggel rendelkezők megszerezzék a szakképzést.

3) A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet várható módosításáról

A Nemzetgazdasági Minisztérium honlapjára felkerült az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet várható módosításának normaszövege. A módosítás várhatóan 2014. január 1-től lép hatályba. A módosítástervezet elsősorban a munkabaleseti jegyzőkönyv kitöltését, kódolását érinti:

- várhatóan a munkabaleseti jegyzőkönyv jelenlegi formája, belső tartalma, blokkjai, rovatok megmaradnak,
- a módosítások több segítséget adnak a munkabaleseti jegyzőkönyvek szakszerű kitöltéséhez,
- az egyes fogalmak, kódok, értelmezésük pontosításra kerülnek, illetve néhány helyen változnak,
- a (H) blokk „Mellékletek, megjegyzések” rovatában várhatóan az eddigieknél több információt kell megjelölni, pontosítani,
- a túlzott mélységű magyarázatok, a kitöltéshez szükséges jogszabályokra való konkrét utalások a normaszövegből várhatóan kikerülnek,
- összességében a tervezet kezelni kívánja a jelenlegi jogszabály alkalmazási nehézségeit, tapasztalatait.

4) Munkabalesetek alakulása 2013 I. félévben

Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság honlapján megtekinthető a 2013. I. félévi három napot meghaladó keresőképtelenséggel járó munkabaleseti statisztika, amely a 2013. július 8.-ig beérkezett és nyilvántartásba vett munkabaleseti jegyzőkönyvek összesített feldolgozott adatait tartalmazza.

Az összehasonlíthatóság biztosítása érdekében a féléves munkabaleseti statisztikák adatait az utolsó 5 év viszonylatában rendeztük, állítottuk össze.

Munkabalesetek	2009	2010	2011	2012	2013	
	I. félév					
Összes munkabaleset	7 586	8 448	7 343	7 503	7 664	
Ebből:	súlyos	85	79	67	67	72
	halálos	53	40	41	31	23
	súlyos csonkulás	13	18	10	17	21
	egyéb súlyos	19	21	16	19	28

Az összehasonlító adatok alapján az előző év I. félévéhez viszonyítva a munkabalesetek száma 2,1%-kal nőtt, ebből:

- súlyos munkabalesetek száma 7,5%-kal nőtt,
- halálos kimenetelű munkabalesetek száma 25,8%-kal csökkent,
- súlyos csonkulásos munkabalesetek száma 23,5%-kal nőtt,
- egyéb súlyos kimenetelű munkabalesetek száma 47,4%-kal nőtt.

Következtetésként levonható, hogy **2013 I. félévben** – az utóbbi öt év adataihoz viszonyítva – összességében **a munkabalesetek gyakorisága kis mértékben növekedett, a halálos következményű balesetek gyakorisága jelentősen csökkent, illetve folyamatosan csökkenő tendenciájú, a súlyos kategóriába tartozó balesetek száma azonban minden kategóriában növekedett.**

A legtöbb munkabaleset a betűjeles TEÁOR 08. szakági besorolás szerint:

	2012. I. félév	2013. I. félév
„C” – Feldolgozóipar	2 698	2 807
„H” – Szállítás, raktározás	926	969
„G” – Kereskedelem, gépjárműjavítás	881	909
„Q” – Humán-egészségügy, szociális ellátás	569	541

A munkabalesetek előfordulásának gyakorisága tekintetében jelentős eltérés tapasztalható néhány területen, mint pl.:

	2012. I. félév	2013. I. félév
Komárom-Esztergom megye	254	414
Hajdú-Bihar megye	236	333
Győr-Sopron megye	600	502

A halálos munkabalesetekből 4-4 Fejér és Pest megyében következett be, Budapesten halálos kimenetelű baleset nem történt.

5) Még egyszer a kockázatértékelésről

Az *Mvt.* 54. § (3) bek. alapján munkáltató – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását:

- **a tevékenység megkezdése előtt,**
- **azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni.**

Egyes jogszabályok az *Mvt.* 54. § (3) bekezdésében szabályozottaktól **eltérően határozzák** meg a munkahelyi kockázatértékelés, kockázatbecslés, kockázatkezelés végrehajtásának időbeli rendelkezéseit. Az általánostól való eltérést, a speciális jogszabályi rendelkezés alkalmazását – egyúttal a gyakoribb kockázatbecslés elvégzését – a veszélyeztetés várható bekövetkezésének valószínűsége és a következmények súlyossága, azaz a kockázati szint indokolja.

Döntően egészségügyi rendeletek a kockázatértékelés, becslés gyakoriságára, felülvizsgálatára eltérő követelményeket állapítanak meg, ezért az eltérő előírásokat figyelemmel kell kísérni annak érdekében, hogy a jogszabályi követelményeknek megfeleljünk.

Eltérő rendelkezéseket állapít meg:

- A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló **61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet**
„A kockázat becslését évente, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.”
- A foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről szóló **26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet** (legalább kétévenként meg kell ismételni)
- A rezgésexpozíciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről szóló **22/2005. (VI. 24.) EüM rendelet (évenként aktualizálni kell, változás esetén soron kívül kell felülvizsgálni)**
- A munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló **66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet (első alkalommal legkésőbb a munkáltató tevékenységének megke-**

désétől számított egy éven belül, azt követően indokolt esetben köteles elvégezni és azt évenként felülvizsgálni)

- Az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló **12/2006. (III. 23.) EüM rendelet (azbeszt-expozíció kockázata feltételezhető, illetve soron kívül felülvizsgálat)**
- A munkavállalókat érő mesterséges optikai sugárzás expozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló **22/2010. (V. 7.) EüM rendelet (Mvt. 54. § (3) bekezdésében előírt indokolt esetben és meghatározott gyakoriságú felülvizsgálat)**

Az egyes jogszabályok eltérő fogalmakat használnak, pl. évenkénti felülvizsgálat, aktualizálás, a kockázatértékelés megismétlése, az időintervallumok, a gyakoriság is eltérő (1-3 év), az „indokolt eset” és „soron kívüli elvégzés” kötelezettségeit is általában tartalmazzák.

A munkavédelmi hatóság célellenőrzései több munkáltatónál állapították meg, hogy a munkahelyi kockázatértékelések jogszabályi követelményeinek végrehajtása terén számos hiányosság van.

Idézzük – minden magyarázat, vélemény nélkül – a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság biológiai kóroki tényezők kockázatával járó tevékenységek célvizsgálatáról közzétett összefoglaló jelentésének néhány megállapítását a kockázatértékelésekkel kapcsolatban.

„A munkáltatók kockázatértékeléseikben a biológiai kóroki tényezőkre **nem minden esetben tértek ki** (a munkáltatók **61%-a**)”

„A **biológiai kockázatértékelések 54%-ban** jellemző volt, hogy a **különböző csoportokba tartozó biológiai tényezők** együttes expozíciójával járó munkafolyamatoknál **a kockázatot nem minden jelen lévő biológiai tényezőre becsülték meg.**

„Az éves felülvizsgálat sok helyen elmaradt, az ellenőrzött **munkáltatók 55%-nál** a biológiai kockázatbecsléssel rendelkezők **nem tartották szükségesnek a kockázatbecslés évenkénti megismétlését.** A munkáltatók egy része azzal védekezett, hogy 2012. január 1-től a munkavédelmi törvény szerint már csak 3 évenként kell a kockázatértékelést elkészíteni.”

„Az ellenőrzések során **alig volt példa arra, hogy olyan esetben is megismételték a kockázatbecslést,** amikor a körülmények megváltozása a munkavállalók biológiai tényezőket történő expozícióját befolyásolhatta.”

Kitekintő

Európai Munkavédelmi Hét – 2013. október 21–25.

Az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) az idén október 21. és 25. között rendezte meg a Munkavédelem Európai Hét eseménysorozatát.

Ezen a héten Európa-szerte számos olyan rendezvényt, beszélgetést, konferenciát tartottak, amelyeken kihangsúlyozták, hogy mennyire fontos az erős irányítás és az aktív munkavállalói részvétel ahhoz, hogy az európai munkahelyek biztonságosak, egészségesek és termelékenyek legyenek.

Habár az elmúlt években az EU-ban – így Magyarországon is – javultak a munkabaleseti statisztikák, a kontinensen évente még mindig 5500 ember veszíti életét munkahelyi balesetekben, és 159 000 ember hal meg munkával kapcsolatos megbetegedések miatt.

Dr. Christa Sedlatschek, az EU-OSHA igazgatója hangsúlyozta, hogy *„egy szervezetnél a biztonság és az egészségvédelem kezelése és fokozása akkor a legeredményesebb, ha a munkavállalók és képviselőik aktívan együttműködnek a vezetőséggel: pusztán a vezetés nem elegendő. Az olyan vállalatoknál, ahol a vezetőség nagyfokú elkötelezettsége a dolgozók magas részvételi arányával párosul, tízszer nagyobb a valószínűsége, hogy sikerül bevezetni egy dokumentált munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi (OSH) politikát. Az ilyen megközelítés óriási előnyöket eredményez: például az üzemi költségek csökkenését, nagyobb termelékenységet, kevesebb balesetet, valamint a munkahelyi kockázatok hatékonyabb megelőzését és ellenőrzését.”*

Magyarországon a Nemzeti Munkaügyi Hivatal szervezésében „Együtt a kockázatok megelőzéséért” címmel konferenciát szerveztek október 22-én, ahol az érdeklődők számos jó gyakorlatról is hallhattak.

Az „Együtt a kockázatok megelőzéséért” kampány weboldala (<http://www.healthy-workplaces.eu/>) az építőipar, az egészségügy, a szállodaipar és a vendéglátóipar számára különféle megelőzési megoldásokat vázol fel, és ellenőrző listákat tartalmaz, amelyeket az ágazatokban dolgozó vezetők és alkalmazottak is hatékonyan használhatnak. Emellett a letölthető esettanulmányok számos konk-

rét példát és megoldást mutatnak be a biztonság és az egészségvédelem javítására.

A kampány fő törekvése, hogy:

- a közép- és felső vezetőket arra ösztönözze, hogy a kockázatcsökkentésben való aktív részvétellel, jó példával járjanak elől,
- a munkavállalókat, képviselőiket és más érdekelt feleket pedig a kockázatcsökkentés érdekében a vezetőkkel való együttműködésre sarkallja.

Sajnos a munkabaleseti statisztikák is azt mutatják, hogy van még tennivaló, és ezen a téren döntő szerepet játszik az „Egészséges munkahelyek” kampány, ami egyszerű és gyakorlatias iránymutatást nyújt az együttműködéshez. Az EU-OSHA közelmúltban végzett, a foglalkoztatás biztonságára és az egészségre vonatkozó pan-európai közvélemény-kutatása bizakodásra ad okot a kampány sikerét illetően. (EU-OSHA honlapján megtekinthető)

2014–2015-ös „Egészséges munkahelyek” kampány 2014 áprilisában indul, és fő témája a munkahelyi stressz és a pszichoszociális kockázatok kezelése lesz.

A munkavédelem bevezetése az oktatásba – Az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) és a Napo-konzorcium

Az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) és a Napo-konzorcium a népszerű Napo figurát felhasználva tervezte meg tanároknak szóló munkavédelmi (OSH) *oktatási eszközeit*, amelyek célja, hogy a Napo-klipek és kreatív feladatok segítségével *tanítva, mégis szórakoztató és fantáziadús módon ismertesse meg az általános iskolás gyerekekkel a munkahelyi biztonság és egészségvédelem témaköreit.*

A „Napo pedagógusoknak” elnevezésű kezdeményezés változatos oktatási segédleteket tesz letölthető formában hozzáférhetővé a tanárok számára. A program első sorban a 7–11 éves korosztályt célozza meg, főszereplője pedig egy Napo nevű képregényfigura, aki interaktív módon segít a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó üzenetek közvetítésében.

A szabadon letölthető óravázlatok olyan területekkel foglalkoznak, melyekkel az általános iskolás gyermekek akár

otthon, akár az iskolában találkozhatnak. Ilyenek lehetnek a különböző biztonsági jelzések, amelyeket érdemes megmutatni, és a munkavégzés során felmerülő veszélyforrások, amelyeket érdemes időben megismertetni.

A rugalmas óravázlatokat úgy alakították ki, hogy azok illeszkedjenek a meglévő tantárgyakhoz, és segítsék, illetve megerősítsék az ott tanítottakat. Ezek közé tartoznak a következők:

- személyi egészségügyi és társadalmi nevelés,
- természettudományok,
- közúti közlekedésbiztonság,
- nyelvtanulás,
- művészetek.

A program hat óravázlatot tartalmaz, melyekhez tanári segédletek tölthetők le, a témához kapcsolódó kisfilmekkel és nyelvekről független forrásokkal. A Napo segédanyag célja, hogy a pedagógus a témákat informatívan és élvezetesen tudja átadni a diákoknak, az érdeklődés folyamatos fenntartásával.

A tanárok számára készült eszközöket úgy fejlesztették ki, hogy azok illeszkedjenek a meglévő tanrendi témákhoz, és kiegészítsék azokat. A Napo figura segítségével a gyermekeket be lehet vonni az aktuális témák feldolgozásába, és könnyedén be lehet számukra mutatni az alapvető biztonsági és egészséget nem veszélyeztető tényezőket.

Az eszközök 18 nyelven – magyar nyelven is – tölthetők le, és 23 uniós tagállamban kerülnek népszerűsítésre.

Megjegyezzük, hogy a Nemzeti Munkaügyi Hivatal honlapjáról letölthetők munkavállalók munkavédelmi oktatásában felhasználható Napo filmek, amely több tevékenység kockázatait, illetve helyes gyakorlatát mutat be.

Jogszabályok

Megjelent jogszabályok

2013. évi CL. törvény a belső piaci információs rendszer hazai működésével összefüggő egyes törvények módosításáról

Hatályos: 2013. 10. 22., 2013. 10. 25.

Módosítás: 2009. évi LXXVI. törvény a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól

Hatályos: 2013. 10. 22.

2001. évi C. törvény a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről

Hatályos: 2013. 10. 22.

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

Hatályos: 2013. 10. 25.

44/2013. (X. 8.) NGM rendelet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagjainak Öltözködési Szabályzatáról és a szolgálati igazolványokról, valamint a szolgálati jelvény rendszeresítéséről

Hatályos: 2013. 10. 09.

58/2013. (X. 11.) BM rendelet a kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátásának szakmai szabályairól szóló 63/2012. (XII. 11.) BM rendelet módosításáról

Hatályos: 2013. 10. 15.

45/2013. (X. 14.) NGM rendelet az ipari alpinotechnikai tevékenység biztonsági szabályzatáról szóló 11/2003. (IX. 12.) FMM rendelet módosításáról

Hatályos: 2013. 11. 13.

2013. évi CLXV. törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről

Hatályos: 2014. 01. 01.

Módosítás: 1998. évi XI. törvény az ügyvédekről

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról

Hatályos: 2014. 01. 01.

Szabványok

Munkabiztonságot érintő nemzeti szabványok közzétételre a Szabványügyi Közlöny 2013. októberi száma alapján.

FIGYELEM! A szürke mezőben lévő szabványok angol nyelven kerültek kiadásra

1	MSZ EN	71-3:2013	Gyermekjátékszerek biztonsága. 3. rész: Bizonyos elemek migrálása – Az MSZ EN 71-3:1996 és az MSZ EN 71-3:1994/A1:2002 helyett –
2	MSZ EN	71-5:2013	Gyermekjátékszerek biztonsága. 5. rész: Kémiai játék(készletek) a kísérletezőkészletek kivételével – Az MSZ EN 71-5:1994, az MSZ EN 71-5:1993/A1:2006 és az MSZ EN 71-5:1993/A2:2009 helyett –
3	MSZ EN	71-12:2013	Gyermekjátékszerek biztonsága. 12. rész: N-nitrozaminok és N-nitrozálható anyagok
4	MSZ EN	415-6:2013	Csomagológépek biztonsága. 6. rész: Egységakománny-burkoló gépek – Az MSZ EN 415-6:2006+A1:2010 helyett –

5	MSZ EN	1846-3:2013	Tűzoltójárművek. 3. rész: Tartósan beépített felszerelés. Biztonság és műszaki jellemzők – Az MSZ EN 1846-3:2002+A1:2009 helyett –
6	MSZ EN	1866-3:2013	Mozgatható tűzoltó készülékek. 3. rész: Az EN 1866-1 szerinti szén-dioxiddal oltó berendezés összeszerelési, kialakítási és nyomásállósági követelményei – Az MSZ EN 1866:2006 helyett –
7	MSZ EN	1870-10:2013	Famegmunkáló gépek biztonsága. Körfűrészgépek. 10. rész: Egy fűrészlapos, automata és félautomata lefelé vágó, keresztvágó körfűrészgépek – Az MSZ EN 1870-10:2003+A1:2010 helyett –
8	MSZ EN	1870-18:2013	Famegmunkáló gépek biztonsága. Körfűrészgépek. 18. rész: Fűrészméretek
9	MSZ EN	13418:2013	Műanyag- és gumiipari gépek. Film-, illetve fóliatekerceselő gépek. Biztonsági követelmények – Az MSZ EN 13418:2004+A1:2009 helyett –
10	MSZ EN ISO	19932-1:2013	Növényvédelmi eszközök. Hátipermetezők. 1. rész: Biztonsági és környezetvédelmi követelmények

Visszavont nemzeti szabvány

Szabványügyi Közlöny 2013. októberi számában munkavédelmet érintő szabvány visszavonása nem történt.

Közlemény a szabványok engedély nélküli használatáról

A „Közérdekű információk, közlemények” rovatban olvasható az MSZT alábbi közleménye.

A szabványok és a szabványkiadványok szerzői jogi védelem alatt állnak. A nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.), valamint a nemzetközi (ISO/IEC) és az európai (CEN/CENELEC/ETSI) szabványügyi szervezetek felhatalmazása alapján kizárólag a Magyar Szabványügyi Testület jogosult és köteles ellátni – az MSZT, illetve a nemzetközi és az európai szabványügyi szervezetek által kiadott, a törvény alapján hazánkban nemzeti szabványként közzétett – szabványok szerzői jogi védelmét.

Egy munkabaleset tanulságai

Halálos állványmozgatás

1. A munkabaleset előzményei, tényállás

Egy beruházói társulás pályázatot hirdetett egy zöldmezős beruházás keretén belül létesítésre kerülő ipari csarnok acélszerkezetének legyártására, felállítására, majd az épület épületbádogos munkálatainak elvégzésére. Az épület külső homlokzatának festésére egy másik tendert írtak ki. A gyártásra, felállításra, épületbádogos munkák elvégzésére kiírt pályázatot B.A. Kft. nyerte meg. A mázolás munkák elvégzésére egy magánvállalkozó kapott megbízást. Az acélszerkezet felállítását követően a Kft. négy munkavállalója (S. Cs., Z. P., K. Z. és É. F.) végezte a bádogos munkákat S. Cs. irányításával. A homlokzatmázolással a magánvállalkozó két munkavállalóját T. A.-t és T. T. bízta meg.

A munkabaleset megelőzően a B.A. Kft. négy munkavállalója az építési munkaterületen a mintegy 18 méter széles, ~ 30 méter hosszú, 8,5 méter eresz- és 10 méter gerincmagasságú ipari csarnok függőleges vízlevezető csatornáinak építményen történő elhelyezését végezte. Tevékenységüket a csarnok nyugati oldalánál kezdték. Miután az összes levezető felhelyezésre került, a munkához használt állványt elmozgatták az épület falától abból a célból, hogy azt az építmény keleti fala mellett helyezték el, a fenti munka ezen az oldalon történő elvégzése érdekében.

A mozgatás végrehajtására és feltételeire vonatkozóan S. Cs. azt az utasítást adta a munkavállalóinak, hogy az állványt ne a már jól bejáratott módon, az épületet északi irányból megkerülve, a hosszabb útvonalon, hanem a gyorsabb végrehajthatóság reményében a csarnok déli oldala felé mozgatva helyezték át.

A déli oldal határoló fala mellett azonban egy más munkáltató munkavállalói által elhelyezett törmelékkupac akadályozta meg az állvány ebben az irányban történő mozgatását. Ezért S. Cs. úgy határozott, hogy az állványt tovább mozgatják a nyugati fallal párhuzamosan déli

irányban mindaddig, ameddig azzal el nem érik az építményhez vezető, viszonylag egyenletes felületű, sóderborítású bekötő utat.

Az állvány mozgatása azonban a füves, egyenetlen felületű talajon meglehetősen nehéznek bizonyult, mert a szerkezet többször is megakadt egy-egy mélyedésben, vagy egy-egy nagyobb fűcsomóban. Mivel a fenti okok miatt az állvány áthelyezése nagyon körülményes volt, S. Cs. részére többen is jelezték, hogy a feladatot más útvonalon kellene végrehajtani. S. Cs. azonban türelmetlen volt, ezért utasította a mozgatásban részt vevő többi munkavállalót az állvány általa meghatározott útvonalon történő további mozgatására. A szigorú utasítás alapján tovább mozgatták az állványt, mígnem az ismét elakadt.

Ezt a körülményt észlelte a közelben mázolás munkát végző T. A és T. T. is, akik azonnal az állványt mozgó munkavállalók segítségére siettek. Miután együttes erővel, nagy lendülettel megtolták a szerkezetet, az hirtelen meglódult. A baleset ekkor következett be. Az acél vázszerkezetű, 8,58 méter magas guruló munkaállvány fém szerkezete az építmény dél-nyugati sarkától mintegy 11,45 méter távolságban lévő 20 KV-os magasfeszültségű, a talajszinttől számított 8,21 méter magasan húzódó légvezeték veszélyes hatókörén belülre ért. Ennek következtében az állvány feszültség alá került, ami a fémszerkezetet mozgó és azt szabad kézzel megfogó munkavállalók áramütés általi sérülését okozta. A munkabaleset következtében a B. A. Kft. két munkavállalója (K. Z. és É. F.) a helyszínen, míg a magánvállalkozó munkavállalója T. A. hosszan tartó kórházi kezelést követően elhalálozott.

2. A munkabaleset észlelése, a belső információ

S. Cs. munkavezető észlelve a tragédiát haladéktalanul értesítette a mentőket és a rendőrséget a Kft. vezetőjét, valamint a magánvállalkozót. A Kft. ügyvezetője értesítette a vele szerződéses viszonyban álló munkavédelmi feladatot ellátó vállalkozót, aki a jogszabályi kötelezettség alapján telefonon, majd e-mailben értesítette a baleset helyszíne szerint területileg illetékes Munkavédelmi Felügyelőséget. A Munkavédelmi Felügyelőség felügyelője az értesítés követően rövidesen a helyszínre érkezett.

A munkavédelmi felügyelő a vizsgálat során felhívta az időközben helyszínre érkező magánvállalkozó munkáltató figyelmét arra, hogy e súlyos kategóriába tartozó munkabaleset kivizsgálása a munkavédelmi szaktevékenységi körbe tartozik. Ezért javasolta, hogy megfelelő szakem-

bert bízjon meg a jogszabályi kötelezettség maradéktalan végrehajtása érdekében. A magánvállalkozó a Kft.-vel jogviszonyban álló munkavédelmi vállalkozót bízta meg a vizsgálat elvégzésével, a dokumentáció elkészítésével.

3. A munkabaleset kivizsgálása

S. Cs. gondoskodott arról, hogy a helyszín „érintetlen” maradjon, azaz csak az elsősegélynyújtás érdekében mozdították el minimális mértékben az állványt. A Kft. által megbízott munkavédelmi vállalkozó, a rendőrség helyszínelője, valamint a munkavédelmi felügyelő együttesen végezte helyszínelést. Helyszínvázlatot készítettek, melyhez a kivitelezéshez biztosított tervek is felhasználtak a pontos helymeghatározás érdekében. A telekhatároktól, az épület homlokzatától mérve meghatározták az állvány helyét, a 20 kV-s villamos szabadvezeték nyomvonalát, S. Cs. és a munkavállalók elhelyezkedését a baleset pillanatában. A helyszínrajzon túl, fényképfelvételeket is készítettek. A helyszíni adatgyűjtés keretében a munkavédelmi felügyelő ellenőrizte a 8,58 méter magasra épített, GRÁF típusú guruló munkaállvány állapotát.

4. A kivizsgálás megállapításai

4.1. Személyi tényezők

Megállapításra került, hogy a Kft. a munkavállalóival határozatlan idejű munkaszerződést kötött, míg a magánvállalkozó munkavállalói alkalmi munkavállalóként szóbeli megállapodás alapján végezték munkájukat.

A munkavállalók munkaköri, szakmai, illetve személyi higiéniés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerinti munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton a magánvállalkozó munkavállalói NEM VETTEK RÉSZT, a vállalkozó munkáltató megszegte a jogszabályi kötelezettségét, az Mvt. 49. és 50.§-ában foglaltakat.

„Mvt. 49. § (1) A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha

- a) annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik,*
- b) foglalkoztatása az egészségét, testi épségét, illetve a fiatalok egészségét károsan nem befolyásolja,*
- c) foglalkoztatása nem jelent veszélyt a munkavállaló reprodukciós képességére, magzatára,*
- d) mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti és a munkára – külön jogszabályokban meghatározottak szerint – alkalmasnak bizonyult.*

A munkára való alkalmasságról külön jogszabályban meghatározott orvosi vizsgálat alapján kell dönten.

Mvt. 50. § A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, amelynek ellátására egészségileg alkalmas, rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal.”

A Kft. munkavállalói a munkavállalók munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerinti időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton részt vettek, valamennyien „alkalmas” minősítést kaptak.

A tanúmeghallgatás során a magánvállalkozó úgy nyilatkozott, hogy a munkavállalóival telefonon történt megbeszélésük során ismertette a munkavállalóval az alapvető munkabiztonsági előírásokat, a követendő magatartási normákat. Az ismertetett oktatási anyagra vonatkozóan azonban oktatási tematikát bemutatni nem tudott, így a jogszabály szerinti munkavédelmi oktatás a magánvállalkozó munkavállalói részére NEM TÖRTÉNT meg, meg-
szegve az Mvt. 55.§-ában foglaltakat.

„Mvt. 55. § (1) A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló

a) munkába álláskor,

b) munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,

c) munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésékor,

d) új technológia bevezetésekor

elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatást rendszeres munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként – a megváltozott vagy új kockázatokat, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve – meg kell ismételni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.

(2) Az (1) bekezdésben előírt ismeretek megszerzéséig a munkavállaló önállóan nem foglalkoztatható.”

4.2. Egyéni védőeszköz

A Kft. kockázatértékelésen alapuló egyéni védőeszköz juttatási renddel rendelkezett, az abban meghatározott – a munkafolyamathoz kapcsolódó – egyéni védőeszközöket a munkavállalók rendeltetés szerint viselték.

A magánvállalkozó kockázatértékeléssel, és azon alapuló egyéni védőeszköz juttatási renddel nem rendelkezett. A munkáltató a munkavállalók részére semminemű egyéni védőeszközt nem biztosított. A munkavállalók csak a maguk által vásárolt általános rendeltetésű védelmi képességet szavatoló „CE” jelölés nélküli kesztyűt viseltek. Még az építési munkaterületen kötelező fejevédő sisak biztosítása is elmaradt részéről, megszegve ezzel az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 4. melléklet I. fejezet 19.1. pontjában, valamint az Mvt. 54.(9) bekezdésében és az 56.§-ában foglaltakat.

„19.1. Építési munkahelyen fejevédő sisak viselése kötelező. Kivételt képeznek a tárgyak leesésétől nem veszélyeztetett, belső munkahelyen végzett szakipari és irodai munkák.”

„Mvt. 54.§ (9) A munkáltató a kockázatértékelést követően, annak megállapításait figyelembe véve, a feltárt kockázatok kezelése során határozza meg a védekezés leghatékonyabb módját, a kollektív, műszaki egyéni védelem módjait, illetve az alkalmazandó szervezési és egészségügyi megelőzési intézkedéseket.

Mvt. 56. § Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg. E feladat ellátása munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül”.

4.3. Munkaeszköz

A munkaeszköz – a csatornaszereléshez szükséges GRÁF típusú guruló munkaállvány – ellenőrzése során megállapításra került, hogy az orsós talpú kerekek a tengelyen könnyen, akadálymentesen mozgathatók, a rögzítő fékek üzembiztosak voltak. A rácsszerkezet ép volt. A rögzített feljáró létráról a munkások jól megközelíthető volt. A járósíkon valamennyi oldalnál láblécet alkalmaztak. A járópallón lévő ajtónyílás biztonságosan zárható nyitható volt. A mobil állvány teljes magassága 8,58 m volt.

4.4. A munkakörnyezet

A munkabaleset tűző napos szélcsendes időben következett be, a környezeti hőmérséklet +28 – 30 °C volt.

Az építmény déli határoló fala mellett elhelyezett törmelékupac valamint a gidres-gödörös járófelület akadályozta az állvány ezen az útvonalon történő akadálytalan, biztonságos mozgását.

Az építmény dél-nyugati sarkától mintegy 11,45 méter távolságú nyomvonalon húzódott a 20 KV-os villamos szabadvezeték. A baleset helyénél a 3 vezeték közül az építményhez közelebb elhelyezkedő szál 8,21 méter, a középső 10,03 méter a bal szélső pedig 9,97 méter magasan helyezkedett el. A két szélső vezeték közötti szintkülönbség a tartószerkezet deformációjából (dőléseiből) adódott. [A deformációt a kivitelezési munka megkezdése előtt egy kivágott, a tartóra zuhanó fa okozta.]

4.5. Egyéb dokumentációk

Az építési munkaterületre vonatkozóan sem az építmény tervezője, sem a terület tulajdonosa (építtető), sem a kivitelező Kft. sem pedig a magánszemély munkáltató nem készített biztonsági és egészségvédelmi tervet.

Így sem a Kft. sem a magánszemély munkáltató nem rendelkezett olyan, az építési munkaterületre vonatkozó meghatározásokat tartalmazó munkahelyi kockázatértékeléssel melynek tartalma kielégítette volna azokat a biztonsági és egészségvédelmi követelményeket, melyeket a biztonsági és egészségvédelmi tervben kellett volna meghatározni.

A magánszemély munkáltató még egy általános ismereteket tartalmazó (alap) munkahelyi kockázatértékeléssel sem rendelkezett. A Munkáltató kockázatértékeléssel nem rendelkezett.

„Mvt. 54. § (2) A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. A kockázatértékelés során a munkáltató azonosítja a várható veszélyeket (veszélyforrásokot, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét, felbecsüli a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. A kockázatértékelés során az egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóros tényező előfordulása esetén munka higiénés vizsgálatokkal kell gondoskodni az expozíció mértékének meghatározásáról.”

5. A tevékenységgel összefüggésben megállapított szabálytalanságok

5.1. Munkáltató

A munkáltató, a balesettel kapcsolatban hibáztatható, mert nem mérte fel teljes körűen a munkafolyamatok

– benne az állványmozgatás – kockázatait. Nem ismerték a villamos szabadvezeték magasságát. Nem határozták meg a mozgatási útvonalat. Figyelmén kívül hagyták az állvány instabilitását, mely a nagy szerkezeti magasságból adódóan és az egyenetlen útviszonyok miatt fennállt. Az instabilitás mértéke az állvány felső traktusának visszabontásával mérsékelhető lehetett volna, ugyanakkor nem érhetett volna a felső korlátelem a benyúló villamos szabadvezeték veszélyes környezetébe. [A a villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről szóló 2/2013(I.22.)NGM rendelet 6.§ szerint a föld feletti vezeték biztonsági övezete „*ae*) 1 kV felett 35 kV névleges feszültségig 5 méter, de a vezeték azon szakaszán, amely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírásainak megtartásával létesült, 2,5 méter.”]

A munkáltató helyi képviselője a teljesítési határidő megtartása érdekében utasította a munkavállalókat az állvány veszélyes útvonalon történő mozgatására, megszegve az Mvt. előírásait.

„Mvt. 54. § (7) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles b) rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket;”

5.2. Balesetet szenvedett munkavállalók

A balesetet szenvedett munkavállalók bár kifogásolták a munkavezető utasítását, de nem éltek az Mvt. 63. §-ában foglalt jogukkal.

„63. § (1) A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia.”

6. A munkabaleset oklángolata

- Gördíthető állvány áthelyezése
- A GRÁF típusú guruló munkaállvány felső traktusának eltávolítása elmaradt, fenn állt mozgatás során az instabilitásból adódó borulás veszélye.
- Az állvány magassága 8,58 m volt.
- Az állványt egyenetlen járófelületen mozgatták 8,21 m magasságban húzódó villamos szabadvezeték alatt.
- Az el-elakadó, instabil állványt több munkavállaló lendítette túl az akadályon úgy, hogy az állvány korlát-

eleme a villamos szabadvezeték biztonsági övezetén belülre került.

- Az állvány feszültség alá került.
- Három személy súlyos halálos áramütést szenved.

7. A munkáltatók intézkedése a hasonló munkabaleset megelőzése érdekében

- **Kft, intézkedései**
 - a munka azonnali felfüggesztése,
 - a munkabaleset tanulságainak rendkívüli oktatás keretében történő oktatása,
 - a kockázatértékelés kiegészítése, oktatása,
 - a talajegyenetlenség haladéktalan felszámolása,
 - a munkafolyamatok rendszeres ellenőrzése.
- **Magánmunkáltató intézkedései**
 - a munkavállalók oktatása,
 - a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerinti munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok elvégzettetése,
 - kockázatértékelés és az egyéni védőeszköz juttatási rend elkészítettetése,
 - juttatási rend alapján egyéni védőeszközzel történő ellátás,
 - oktatási tematika készítettetése, az oktatás dokumentált megtartása.

8. Munkavédelmi Felügyelőség intézkedései

- a tevékenység felfüggesztése,
- kötelezés a kockázat értékelés, az egyéni védőeszköz juttatási rend, az oktatás, az orvosi vizsgálatok elvégzettetésére.
- munkavédelmi bírság kiszabása.

9. A munkabalesethez kapcsolható munkabaleseti jegyzőkönyv „E” blokkjának helyes kitöltése a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóságának 2013.07.02-i tájékoztatójában foglaltak figyelembevételével)

E blokk A munkabalesettel kapcsolatos egyéb információk:

1. Építési terület – építés alatt álló épület
2. Új építkezés – épület
3. Vízszintes mozgatás – tárgy húzása, tolása, görgötése
- 3.1. Mozgó (mozgatható) állvány
4. A (mozgatott) tárgy feletti irányítás (részleges) elvesztése
- 4.1. Botlásveszélyes járófelület (építési törmelék)
5. Elektromossággal való közvetlen érintkezés, elektromos töltés testbe jutása
- 5.1. Villamos-energia ellátó rendszer (villamos szabadvezeték)
6. Személyi tényezők
6. S 08 figyelmetlenség
6. M 09 szabálytalan munkavégzés (A munkáltató helyi képviselője a teljesítési határidő megtartása érdekében utasította a munkavállalókat az állvány veszélyes útvonalon történő mozgatására)
- 7.
- 7.1. ⇔ 8
- 7.2. ⇔ 8
- 7.3. ⇔ 8
- 7.4. ⇔ 8 *Az egyéni védőeszköz hiánya nem befolyásolta az eseményt!!!*
- 7.5. ⇔ 8

(E)·A·munkabalesettel·kapcsolatos·egyéb·információk*·¶

1. Munkahelyi környezet:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
2. Munkafolyamat:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
3. Sérült konkrét fizikai tevékenysége:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
3.1. A konkrét fizikai tevékenység anyagi (tárgyi) tényezője:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
4. Balesetet kiváltó különleges esemény:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
4.1. A különleges esemény anyagi (tárgyi) tényezője:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
5. A sérülést okozó érintkezés, a sérülés módja:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
5.1. A sérülést okozó érintkezés anyagi (tárgyi) tényezője:	□□□□□	□	□	□	□	□	□	□	□
6. Személyi tényező(k):	S□	□	□	M□	□	□	□	□	□
7. A biztonsági- és jelzőberendezések, egyéni védőeszközök, egyéb védelmi megoldások alkalmassága:									
	7.1. □	7.2. □	7.3. □	7.4. □	7.5. □	□	□	□	□
Védőburkolat:	□	Védőberendezés:	□	Jelzőberendezés:	□	Egyéni védőeszköz:	□	Egyéb védelmi megoldás:	□

Olvasóink kérdezték

Kérdés

„Nem tudjuk, hogy az alábbi hidraulikus kézi magasemelősű raklapemelő kezeléséhez jogszabály rendel-e képzettségi követelményeket.

Tekintettel arra, hogy annak ellenére, hogy „békának” is (tévesen) nevezik, ez nem béka, mert a béka csak szállítási helyzetbe hozza, míg ez nem csak hogy szállítási helyzetbe hozza, de emel (1,6 m-ig), és szállít is, ezért láttam már, hogy „magasemelősű targonca”-ként is nevezi, sőt, maga a gyártó a kezelési és karbantartási utasításában is magasemelősű targoncaként nevezi.

Kérdésünk tehát az, hogy ez az 1 t max. terhelhetőségű emelőgép kezeléséhez szükséges-e valamilyen szakképzettség, vagy nem.”

Válasz

Ez egy gyalogkíséretű rakodótargonca, még akkor is, ha másként próbálják megnevezni.

(MSZ EN ISO 3691-5:2010 Targoncák. Biztonsági követelmények és igazolásuk 5. rész: Gyalogkíséretű targoncák)

Kérdés

„Köszönöm. Megnéztem a szabványt is, meg a kezelési utasítást is. A szabványban az van, hogy „képzési követelmények”-et is kell tartalmaznia a kezelési utasításnak. Erről nincs szó a kezelési utasításban.”

Válasz

Az általános követelmények az EBSZ-ben vannak, azt kell betartani/betartatni, a többi (kezelési utasítás tartalma) nem tartozik a mi hatáskörünkbe, már csak azért sem, mert azt nem a munkáltató/üzemeltető készíti.

Nem tudjuk mi volt előbb és mi később. Mi van pl. akkor, ha a kezelési utasítás még a szabvány magyar nyelvű megjelenése előtt készült.

Egyébként sem írhat elő enyhébb követelményt a kezelési utasítás az EBSZ-ben leírtaknál, azt csak szigoríthatja.

Kérdés:

„Még egy kiegészítés a kérdésemhez. (Eltér a véleményem, szeretnék tisztán látni.) Rá lehet-e húzni a veszélyes munkaeszköz kategóriát egy hidraulikus gyalogkíséretű rakodótargoncára ez alapján:

Mvt. 87. §:

„11. veszélyes: az a létesítmény, munkaeszköz, munkafolyamat, technológia, amelynél a munkavállalók egészsége, testi épsége megfelelő védelem hiányában súlyos károsító hatásnak lehet kitéve.”

Válasz:

Rá, és nem csak lehet, de kell is. Csak nem az Mvt. 87.§ alapján. Tehát:

Mvt. 11. § „A munkavédelem alapvető szabályait e törvény, a részletes szabályait e törvény felhatalmazása alapján a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által kiadott és más külön jogszabályok, az egyes veszélyes tevékenységekre vonatkozóan a feladatkörében érintett miniszter rendeletével hatályba léptetett szabályzatok (a továbbiakban: Szabályzat) tartalmazzák. ...”

A veszélyes tevékenységet meg mivel mással végezzük, mint veszélyes munkaeszközökkel.

Az EBSZ is ilyen, a III. fejezet 2.8. pontja szerint: „Gépi hajtású emelővillás targonca a vonatkozó szabvány szerint.”

(Nem összekeverendő a „gyalogkíséretű” és a „kézi hajtású” emelőgép/emelőberendezés.) Sőt.

1/a. számú melléklet az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelethez:

Az Mvt. 21. § (2) bekezdése alapján veszélyesnek minősülő munkaeszközök jegyzéke:

„18. Gépi hajtású emelőtargoncák”

Mindebből az következik, hogy akárhogy is nevezik, veszélyes munkaeszköz, és az EBSZ vonatkozik rá.

Kérdés:

„De ez nem gépi.”

Válasz:

Hidraulikus emelőgép

Az EBSZ I. fejezetében kifejezetten ezekre van előírás:

„10. A hidraulikus és pneumatikus emelőgépek kiegészítő előírásai

10.1. Az üzemeltetésre vonatkozó szabályok

10.1.1. A munka megkezdése előtt az emelőgép kezelője köteles ellenőrizni:

– a pneumatikus rendszer, valamint a különböző biztonsági és jelzőberendezések állapotát, sérülés elleni védettségét;

- a tömítettséget, továbbá azon biztonsági és jelzőberendezéseket, amelyeknek állapotát csak működés közben lehet ellenőrizni, az energiaszolgáltató egység – pl. szivattyú, légsűrítő – bekapcsolt állapotában kell vizsgálni;
 - a hidraulikus, pneumatikus körbe épített szűrők állapotát, eltömődés-jelzőjüket, valamint azt, hogy a pneumatikus rendszer víztelenítése – illetve téli üzemmódban fagymentesítése – megtörtént-e;
 - a munkavégző szervek – munkahenger, hidraulikus, pneumatikus motor – és a vezérlés működését először az emelőszerkezet terheletlen állapotában;
 - terhelt állapotban, fokozott gondosság melletti próbaemelés közben az emelőmű fékjeinek, valamint az emelő-, támasz-, gémtoldal-munkahengerek zárószelepeinek hatásosságát, a hidraulikus, pneumatikus végállás- és mozgáshatárolók működését.
- 10.1.2. Az emelőgép kezelő funkcióit csak akkor szabad működtetni, ha az energiatárolók – légtartály, hidroakkumulátor – nyomásszintje elérte az előírt értéket, továbbá, ha egyéb – nem emelőgép – funkciókkal közös hidraulikus, pneumatikus rendszer esetén, az emelőgép leválasztása megtörtént.
- 10.1.3. Üzemelés közben folyamatosan figyelemmel kell kísérni a rendszer tömítettségét, a biztonsági és jelzőrendszert, valamint a munkavégző közeg állapotáról – nyomás, hőmérséklet – tájékoztató jelzéseket.
- 10.1.4. Az emelőgép kezelőjének le kell tennie a terhet és az emelőgépet nyugalmi állapotba kell helyeznie, ha
- a biztonságot veszélyeztető mértékű tömítetlenséget tapasztal,
 - valamelyik alapvető funkciót ellátó munkahenger – gémemelés, támasz – zárószelepe vagy egyéb biztonsági szerkezet nyilvánvalóan hatástalanná vált,
 - indokolatlan mértékben változik a nyomás a rendszerben,

- a munkaközeg túlmelegedett,
- valamely fontos biztonsági jellemzőről tájékoztató jelzőszerv meghibásodott,
- a vezérelt mozgás mellett más mozgás önmagától elindul...”

Kérdés

„Én erre gondoltam, de másik lehetőség is van, ha kézi hajtású.”

Válasz

EBSZ IV. fejezet

„EMELŐSZERKEZETEK

1. Hatály

Jelen fejezet hatálya a kézi hajtású darukra és futómacskákra továbbá emelőszerkezetekre (a továbbiakban: emelőszerkezet) terjed ki.

2. Fogalommeghatározások

2.1. Emelőszerkezet

Olyan szakaszosan és kézi erővel működtetett emelőgép, amely a teher vagy személy térbeli mozgatására alkalmas. Egyéb emelőszerkezetek az olyan emelőeszközök, amelyek lényeges szerelés nélkül tetszőleges helyen felhasználhatók.”

De csak akkor, ha a hidraulika is és minden más is kézzel működtetett, azaz kézi hajtású. (Nem arról van szó, hogy a gombokat nyomogatják kézzel, hanem arról, hogy az emberi erőt használják fel az emeléshez.)

Itt nem erről van szó, már csak ha a teherbírásukat (1000 kg) vesszük figyelembe, az emelési magasságról nem is beszélve (1,2–3 m).

A Munkavédelem szaklapunkban közzétett szakkikkek és az egyes esetekre, kérdésekre adott válaszok Olvasóink munkavédelmi tájékoztatásában kívánnak segíteni. A kérdésekre adott válaszok a szerzőnk rendelkezésre álló információk alapján kialakított egyéni szakmai véleményét tükrözik. A teljes tényállás ismeretében személyesen nyújtandó jogi tanácsadás eltérő szakmai véleményhez vezethet, ezért az értelmezésbeli különbözőségeikért Kiadónk felelősséget nem vállal.

Munkavédelem XI. évfolyam, tizenegyedik szám,
2013. november
Kiadja a Fórum Média Kiadó Kft.
1139 Budapest, Váci út 91.
Tel.: 273-2090 Fax: 468-2917
Felelős kiadó: Győrfi Nóra, ügyvezető igazgató
Szerkesztő: Petren Ágnes
HU ISSN 1785-9182
Előfizethető a kiadónál.
Hirdetések felvétele:
Tel.: 273-2090 Fax: 468-2917
E-mail: forum-media@forum-media.hu
Internet: www.forum-szaklapok.hu
www.forum-media.hu
Nyomdai kivitelezés: M. C. Direct Kft.

FORUM

